

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยวรรณกรรมเป็นฐานในการส่งเสริมความสามารถ
ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย

Experience Provision through Literature-Based Learning to Promote Body Protection
from Sexual Abuse of Young Children

ปัทมาวดี เล่ห์มงคล¹ และวัลลย์ลักษณ์ เสนากุล²

Pattamavadi Lehmongkol¹ and Walailuck Senagoon²

¹สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

²Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

E-mail: Fedupdl@ku.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1647-8812>

E-mail: Walailuck.s@ku.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7562-8180>

Received 22/05/2023

Revised 25/05/2023

Accepted 30/05/2023

บทคัดย่อ

การใช้นิทานเพื่อช่วยให้เด็กเพลิดเพลินและเข้าใจบทบาทของตัวละคร ตลอดจนเรียนรู้ว่าการกระทำของตัวละครนั้นดีหรือไม่ดี และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ถือเป็นวิธีหนึ่งในการจัดประสบการณ์วรรณกรรมสำหรับการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากเด็กๆ สามารถอ่านออกเสียงให้ครูหรือเพื่อนๆ ฟังได้ และเนื่องจากวรรณกรรมใช้ภาษาที่เรียบง่าย จึงเป็นเรื่องง่ายสำหรับผู้อ่านรุ่นเยาว์ที่จะเข้าใจ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการมอบประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมสามารถปกป้องร่างกายของเด็กเล็กจากการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างไร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยเด็กเล็ก จำนวน 15 คน เข้าเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้น 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 (ภาควิชาประถมศึกษา) แผนการสอน 24 บทเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้จากวรรณกรรมสำหรับเด็กเล็กและแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายของเด็กเล็กจากการล่วงละเมิดทางเพศเป็นเครื่องมือของการศึกษา นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผลการวิจัย เด็กเล็กที่มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมมีคะแนนสูงกว่าในระดับเฉลี่ย 10.20 มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม ดังนั้นการจัดเตรียมประสบการณ์การเรียนรู้จากวรรณกรรมจึงช่วยปกป้องร่างกายของเด็กเล็กจากการล่วงละเมิดทางเพศ สรุปได้ว่าคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่าบ่งชี้ว่าเด็กมีส่วนร่วมของเด็กเล็กในประสบการณ์การเรียนรู้จากวรรณกรรมช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการระบุและป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างมาก สิ่งนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้การแทรกแซงทางการศึกษาประเภทนี้เพื่อปกป้องสวัสดิภาพของเด็กๆ และส่งเสริมบรรยากาศที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน; การล่วงละเมิดทางเพศ; เด็กปฐมวัย

Abstract

Using fairy tales to help children enjoy and understand the role of the character, as well as to learn whether the character's actions are good or bad and how they can be used in everyday life, is one way to organize literary experiences for early childhood education. Because children can read aloud to teachers or peers and because the literature uses simple language, it is easy for young readers to understand. This study aimed to investigate how providing literature-based learning experiences can protect young children's bodies from sexual abuse. The target group consisted of fifteen young children enrolled in the Ramkhamhaeng University Demonstration School's kindergarten level 2, semester 2, academic year 2022 (Elementary Department). 24 lesson plans on literature-based learning experiences for young children and an assessment form on young children's body protection capability from sexual abuse were the study's tools. The mean and standard deviation were used to analyze the data. Content Analysis was used for the analysis of qualitative data. According to the results, young children who took part in the literature-based learning experience provision scored higher on the mean scale—10.20—than those who did not. Thus, the provision of literature-based learning experiences helped shield young children's bodies from sexual abuse. It was concluded that Higher mean scores indicate that involving young children in literature-based learning experiences greatly improves their capacity to identify and prevent sexual abuse. This emphasizes how crucial it is to use these kinds of educational interventions to protect kids' welfare and foster a safer atmosphere.

Keywords: Literature – Based Learning; Sexual Abuse; Young Children

บทนำ

ต่อไปนี้เป็นวิชาที่เด็กเล็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับเด็กตามหลักสูตรเด็กปฐมวัย เยาวชนควรได้รับการสอนเกี่ยวกับชื่อและนามสกุล เพศ ลักษณะทางกายภาพ และการดูแลร่างกาย การดูแลตัวเองขั้นพื้นฐาน ล้างมือ ขัดฟัน และรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพอย่างเหมาะสม ความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดจนการปฏิบัติที่ปลอดภัยของผู้อื่น เห็นได้ชัดว่าเด็กได้รับประโยชน์จากการศึกษาเรื่องเพศตั้งแต่เริ่มต้น เด็กจะต้องพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และทักษะชีวิตเพื่อให้สามารถทำงานประจำวันได้ และประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ปัจจุบันสิทธิเด็กถูกละเมิดเป็นประจำในสังคมไทย ซึ่งเลวร้ายลงเรื่อย ๆ และมีการละเมิดทางสังคมรูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้น เด็กๆ จึงมีความกลัวอยู่ตลอดเวลา พวกเขาไม่สามารถไว้วางใจจากคนรอบข้างได้ การ

[442]

Citation:

ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และวลัยลักษณ์ เสนากุล. (2566). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้ด้วยวรรณกรรมเป็นฐานในการส่งเสริมความสามารถปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Lehmongkol, P., & Senagoon, W. (2023). Experience Provision through Literature-Based Learning to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

ละเมิดสิทธิเด็กถือเป็นปัญหาร้ายแรง แต่สังคมมักเพิกเฉยหรือลดปัญหาเหล่านี้ให้เหลือน้อยที่สุด นี่เป็นผลมาจากการขาดความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็กอันเป็นส่วนสำคัญของสิทธิมนุษยชน ก็ป้องกันได้เช่นกัน มีการล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจต่อเด็กตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาของเด็ก ส่งผลให้พัฒนาการผิดปกติ เด็กที่ขาดสารอาหารจะมีอาการทางจิต ไม่มั่นคง หวาดระแวง ซึมเศร้า และวิตกกังวลทางสังคม (แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย, 2564) เนื้อหาของร่างกายของตนเองทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพและการตัดสินใจในตนเอง รวมถึงเด็กด้วย นอกจากนี้ ไม่มีใครอื่นนอกจากบุคคลที่เป็นปัญหาที่มีอำนาจตัดสินใจว่าจะทำอะไรกับร่างกายของตนเอง แนวคิดเบื้องหลังความสมบูรณ์แบบทางกายภาพคือสิ่งนี้ ที่ปกป้องสิทธิของทุกคนที่จะเป็นอิสระจากการกระทำที่ขัดต่อความประสงค์ของพวกเขา และพวกเขาไม่ได้ให้พฤติกรรมยินยอมที่กระทบต่อความสมบูรณ์ทางกายภาพของตน การกอด การสัมผัส และการจับลวนเป็นไปไม่ได้ และไม่มีใครสามารถรู้อย่างแท้จริงว่าเด็กต้องการหรือประสบการณ์อะไร การกระทำที่รุนแรงเช่นการข่มขืนหรือการทำร้ายร่างกายที่ไม่เหมาะสม การละเมิดนี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเหยื่อผู้เยาว์ เพราะเมื่อตอนเด็กๆ ไม่สามารถพูดป้องกันตัวหรือให้ความยินยอมได้ ดังนั้นการให้ความรู้และฝึกฝนความสามารถ สำหรับเด็กเล็ก การปกป้องสิทธิต่อร่างกายของตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ (UNICEF, 2018)

การรวบรวมประสบการณ์วรรณกรรมจากเรื่องราวสำหรับเด็กเล็กถือเป็นประสบการณ์ในการเล่าเรื่อง มาช่วยรับรองความเพลิดเพลินและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กๆ รับรู้บทบาทของตัวละครและสามารถกำหนดได้ว่าการกระทำของตัวละครนั้นดีหรือไม่ดี และมีการใช้งานจริงอะไรบ้าง? เด็กสามารถเข้าใจได้ง่ายผ่านวรรณกรรม เพราะมันพูดง่ายพอให้เด็กๆ เข้าใจ เด็กๆ ยังอ่านออกเสียงให้เพื่อนหรือครูฟังได้ด้วย เด็กๆ สามารถแสดงบทบาทได้เป็นครั้งคราว ช่วยในการพัฒนาสมองของเด็กและปรับปรุงการเรียนรู้ (นฤมล เนียมหอม, 2559) เนื้อหาของวรรณกรรมสอดแทรกไปด้วยความเชื่อ ค่านิยม การปฏิบัติตนของคนในสังคม รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก วรรณกรรมสำหรับเด็กจัดได้ว่า เป็นสื่อที่ตามสมัย มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กมีความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ เมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังวรรณกรรม เด็กได้เรียนรู้วิถีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ กติกาที่สังคมยอมรับ ทำให้เด็กมีสติปัญญา มีความคิดกว้างไกล เพราะเรื่องราวในวรรณกรรมทำให้เด็กเรียนรู้ เข้าใจและเกิดประสบการณ์สามารถแก้ไขปัญหาในอนาคตได้ (จันทร์ภา ภูเงิน, 2549)

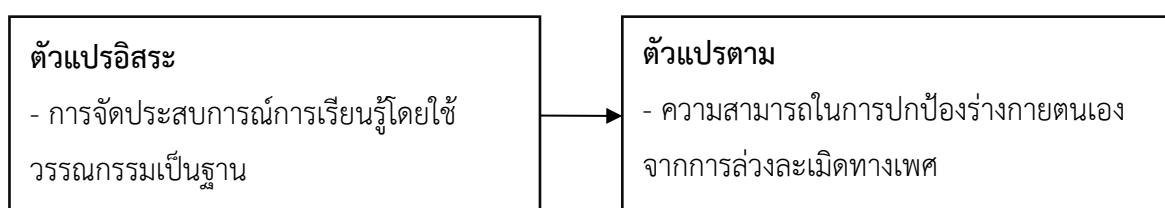
เนื่องจากมีความสำคัญดังที่ได้กล่าวไปแล้ว การวิจัยจึงได้ดำเนินการเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดโครงสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวรรณกรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถของร่างกายในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็ก เพื่อให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเรียนรู้วิธีการปกป้องร่างกายของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย เด็กๆ สามารถแยกแยะวิธีการปกป้องร่างกายของตนเองได้ ตรวจสอบสถานการณ์อย่างมีเหตุผล สามารถระบุได้ว่าพฤติกรรมหรือเหตุการณ์นั้นเข้าข่ายเป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือไม่ เทคนิคที่คุณได้รับสามารถนำไปใช้เพื่อปกป้องร่างกายของคุณเองได้ จากการล่วงละเมิดทางเพศที่เหมาะสมกับวัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยจากการใช้วรรณกรรมเป็นฐานก่อนและหลังการจัดประสบการณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยกรอบแนวคิดแสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยวรรณกรรมเป็นฐานในการส่งเสริมความสามารถปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 93 คน ส่วน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เพื่อเลือก 1 ห้องเป็นกลุ่มทดลอง และ 1 ห้องเป็นกลุ่มควบคุม ผลที่ได้คือ นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 18 คน ได้รับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ และนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 15 คน ได้รับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2. เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ขั้นตอนการสร้างแผนมีดังนี้

1.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยนำแนวทางการจัดกิจกรรมต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการออกแบบกิจกรรม

1.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ในแผนมีรายละเอียด ดังนี้

- การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศให้กับเด็ก
- การสร้างความตระหนักและให้เด็กเห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ
- การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้วิธีการปกป้องร่างกายตนเอง ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบที่แตกต่างออกไป

1.3 จัดทำรายละเอียดกิจกรรม ใช้นิทานจำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ นิทานเรื่องร่างกายของฉัน ฉันดูแลได้, เรื่องไม่ลับฉบับคุณหนู, ร่างกายของฉันเป็นสมบัติล้ำค่า, ปิงปิงไม่ยอม, ปิงปิงถูกหลอก, ปองแปงไม่ยอม, อย่าไวใจนะปองแปง, และเรื่องผีเสื้อของตัวตัว ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมดสัปดาห์ละ 3 วัน ดังนี้

วันที่ 1 จัดดำเนินการในวันจันทร์เป็นขั้นนำโดยการเล่านิทาน สัปดาห์ละ 1 เรื่อง

วันที่ 2 จัดดำเนินการในวันพุธเป็นขั้นดำเนินกิจกรรม โดยจัดดำเนินการจัดประสบการณ์ แบบบูรณาการให้กับเด็กผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยเด็กได้แสดงวิธีการปกป้องร่างกายผ่านบทบาทตัวละคร กิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือ โดยเด็กได้แสดงความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศผ่านการวาด กิจกรรมเสรี โดยเด็กได้เล่นอิสระ ได้เรียนรู้ตามมุมที่จัดให้เช่น มุมหนังสือ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อให้เด็กรู้จักอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายและวิธีการดูแลปกป้องรักษา และเรียนรู้เรื่องสัมผัสที่ดี กิจกรรมเกมการศึกษาที่เด็กได้แยกแยะพฤติกรรมใดแสดงถึงพฤติกรรมที่ล่วงละเมิดทางเพศ

วันที่ 3 จัดดำเนินการในวันศุกร์เป็นขั้นสรุปโดยการร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน ตัวละคร ข้อคิดที่ได้จากนิทานที่สามารถนำมาปรับใช้ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.67 อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วรรณกรรมเป็นฐาน ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินมีดังนี้

2.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบประเมิน

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย

2.3 จัดทำแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วรรณกรรมเป็นฐาน จำนวน 6 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 12 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รู้จักการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง รู้จักวิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ
 2. เข้าใจการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เข้าใจความหมายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมของการล่วงละเมิดทางเพศ
 3. เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ
 4. ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง สามารถปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ หากเกิดสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ
 5. ประเมินผลจากสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เปรียบเทียบสถานการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์และตัดสินใจในการปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ
 6. สร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง คิดวิธีการหรือการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศได้ด้วยตนเอง
- 2.4 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ต้องการประเมิน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
- 2.5 ปรับปรุงแบบประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีดำเนินการทดลอง

- 3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินก่อนการทดลอง โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย (Pretest)
- 3.2 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2566 ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานให้แก่ เด็กกลุ่มตัวอย่าง โดยแผนการจัดประสบการณ์ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมด 3 วัน ซึ่งในวันที่ 1 เป็นขั้นนำ วันที่ 2 เป็นขั้นดำเนินกิจกรรม และวันที่ 3 เป็นขั้นสรุป ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรม เป็นฐาน จัดสัปดาห์ละ 3 วันคือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 15.00 น. - 15.30 น. วันละ 30 นาที
- 3.3 เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเข้าร่วม การจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกาย จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยชุดเดิม (Posttest)
- 3.4 นำแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประเมิน มารวบรวมคะแนนและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

4.3 วิเคราะห์เชิงพรรณนาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ที่มีต่อความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยและ นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม การประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

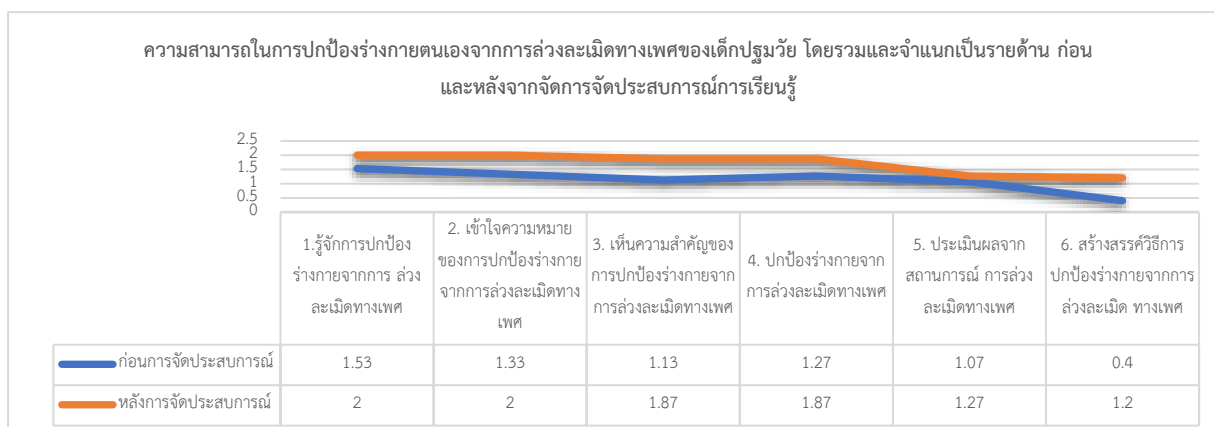
ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม (N = 15)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนเต็ม	μ	σ
ก่อนการจัดประสบการณ์	12	6.73	1.22
หลังการจัดประสบการณ์	12	10.20	0.86

จากตารางที่ 1 พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.73 คะแนน และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.20 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 ซึ่งหลังการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเด็กปฐมวัย มีความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศสูงขึ้น

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ก่อนและหลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน (N = 15)

ความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ	ก่อนการจัดประสบการณ์		หลังการจัดประสบการณ์	
	μ	σ	μ	σ
1. รู้จักการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	1.53	0.52	2.00	0.00
2. เข้าใจความหมายของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	1.33	0.49	2.00	0.00
3. เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	1.13	0.35	1.87	0.35
4. ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	1.27	0.46	1.87	0.35
5. ประเมินผลจากสถานการณ์ การล่วงละเมิดทางเพศ	1.07	0.26	1.27	0.46
6. สร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	0.40	0.51	1.20	0.41

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าเด็กสามารถปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศได้ดีขึ้น เมื่อผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้รับการจัดโครงสร้างโดยมีวรรณกรรมเป็นรากฐาน สองด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเข้าใจความหมายของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ และการรู้วิธีปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิด ความอ่อนไหวต่อคุณค่าของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศจัดอยู่ในอันดับที่สองโดยมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน การประเมินผลกระทบของเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางเพศและการพัฒนากลยุทธ์ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ตามลำดับ เป็นสองแง่มุมของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยวรรณกรรมเป็นฐานในการส่งเสริมความสามารถปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย สรุปได้ดังนี้ การศึกษาปฐมวัยใช้วรรณกรรมเพื่อสนับสนุนการป้องกันร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ความสามารถในการปกป้องเด็กเล็กจากการล่วงละเมิดทางเพศได้รับคะแนนปานกลาง ก่อนเริ่มสร้างโอกาสทางการศึกษา หลังการวางแผนกระบวนการศึกษา คะแนนเฉลี่ยในการตัดสินใจเลือกวรรณกรรมเพิ่มขึ้นจาก 6.73 เป็น 10.20 กล่าวคือ เด็กเล็กมีความพร้อมที่จะปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศได้ดีขึ้นหลังจากเรียนรู้จากวรรณกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศในช่วงปฐมวัยหลังจากเข้าร่วมการเรียนรู้จากวรรณกรรม มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าซึ่งสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานที่ทำไว้ อันเป็นผลมาจากกลยุทธ์การสร้าง

ประสบการณ์การเรียนรู้ในวรรณคดี เพื่อส่งเสริมความถนัด เพื่อปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้พัฒนาแนวทางที่เป็นระบบและเหมาะสม เน้นการสอนเด็ก ๆ ถึงวิธีปกป้องร่างกายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ตระหนักถึงความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ตระหนักถึงความสำคัญของการปกป้องร่างกาย จากการประเมินประสบการณ์การปกป้องร่างกายจากการแสวงประโยชน์ทางกามารมณ์ ประเมินสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศและคิดกลยุทธ์ส่วนบุคคลเพื่อปกป้องร่างกายจากการกระทำดังกล่าว โดยกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดซึ่งใช้ค่าเฉลี่ยเดียวกันในการทำความเข้าใจว่าการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศหมายถึงอะไรและรู้วิธีการทำเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ได้รับการวางแผนโดยคำนึงถึงการอ้างอิงทางวรรณกรรม ให้โอกาสเด็กๆ เรียนรู้อย่างอิสระโดยมอบเรื่องราวและกิจกรรมจากวรรณกรรมที่อาจสร้างแรงบันดาลใจให้พวกเขาฝึกฝน ประสบมาจนถึงความเคยชิน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ นฤมล เนียมหอม (2559) ที่มีการวางแผนกิจกรรมการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กเล็กเพื่อช่วยให้พวกเขาสนุกสนาน ตระหนักถึงบทบาทของตัวละครและตัดสินใจว่าการกระทำของตัวละครนั้นถูกหรือผิดศีลธรรม บทเรียนอะไรที่สามารถเรียนรู้ได้จากการกระทำของตัวละครในเรื่องในชีวิตจริง? และส่งเสริมผ่านกิจกรรมที่ต่อยอดเรื่องราวที่เด็กๆ ท่อง จนได้รับความรู้ ความเข้าใจ นำไปสู่การพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กที่เรียนรู้ทักษะที่หลากหลายสามารถปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือด้านการเห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศและด้านการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ด้านการประเมินผล จากสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ และด้านการสร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นด้านที่ต้องใช้การคิด การวิเคราะห์เป็นอย่างมาก หากเด็กไม่เคยได้รับการจัดประสบการณ์หรือมีความรู้มาก่อน เด็กจะไม่สามารถปฏิบัติได้ดี แต่หากจัดลำดับการเรียนรู้ ที่ดี เป็นลำดับขั้นตอน ฝึกฝนให้เกิดความเคยชิน และจัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนรู้ จะทำให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Rothlein และ Meinbach (1997) ได้การเรียงลำดับเหตุการณ์ การเลือกหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ ประสบการณ์ หรือสถานการณ์ที่ทำทายเป็นวิธีการที่ต้องปฏิบัติตามเมื่อใช้วรรณกรรมเป็นรากฐาน เหมาะสมกับวัยและระดับความยาก มีเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมทีละขั้นตอน กิจกรรมมีความน่าสนใจและสร้างแรงบันดาลใจ นอกจากนั้นการศึกษาจะมาพูดคุยถึงการถามคำถามปลายเปิดแล้ว เพื่อส่งเสริมให้เด็กๆ พิจารณาแนวคิดต่างๆ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ ยังสอดคล้องกับ Uswatul (2018) ทำการศึกษาวิธีที่ดีที่สุดในการสอนเด็กเล็กเกี่ยวกับเรื่องเพศ เป้าหมายคือเพื่อศึกษาวิธีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอิสลาม ด้วยการศึกษา นี้ เด็กๆ จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ เข้าใจวัยยะต่างๆ ดูแลตัวเองอย่างดีผ่านบทสนทนา ตัวอย่าง การเล่าเรื่องและภาพช่วย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้แก่เด็กๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศช่วยให้พวกเขาเห็นความสำคัญของการดูแลร่างกายของตนเอง และรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ที่น่าพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ดังนี้

[449]

Citation:

ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และวลัยลักษณ์ เสนากุล. (2566). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยวรรณกรรมเป็นฐานในการส่งเสริมความสามารถปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Lehmongkol, P., & Senagoon, W. (2023). Experience Provision through Literature-Based Learning to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน จากกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่ม เด็กบางคนไม่กล้าที่จะทำงานศิลปะ ไม่มั่นใจในการขีดเขียนของตนเอง ทำให้ไม่สามารถวาดวิธีการ ในการปกป้องร่างกายตนเองออกมาได้อย่างสมบูรณ์ ครูจึงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำ หรือให้เด็กถ่ายทอดผ่านคำพูดถึงวิธีการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ

2. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมของแต่ละวันควรมีการยืดหยุ่น บางกิจกรรม เช่น กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมศิลปะแบบกลุ่ม เด็กให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ควรมีการยืดหยุ่นเวลา หรืออาจจะมีการปรับเปลี่ยนเวลาในการทำกิจกรรมให้มีระยะเวลานานขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ไปส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การกำกับตนเอง การคิด การแก้ปัญหา ทักษะทางด้านสังคม เป็นต้น

2. ผู้วิจัยควรศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการปกป้องร่างกาย จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีอื่น เช่น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยกรณีตัวอย่าง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ครูสภาลาดพร้าว.

จันทร์หา กุเงิน. (2549). *การศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กของ ปรีดา ปัญญาจันทร์*. สารนิพนธ์ การศึกษาระดับปริญญาโท สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นฤมล เนียมหอม. (2559). *การจัดประสบการณ์โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน*. ฐานข้อมูลด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย.

โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ. Retrieved on September 10, 2022, from: <http://www.nareumon.com>
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย. (2564). *ละเมิดสิทธิมนุษยชนทำไม เลี่ยงเล็ก ๆ ที่ถูกมองข้ามในสังคมไทย*.

Retrieved on September 10, 2022, from: <https://www.amnesty.or.th/latest/blog/865/>
Rothlein, L., & Meinbach, A. M. (1997). *Legacies: Using Children's Literature in the Classroom*. (2nd ed.). New York: Harper Collins.

UNICEF. (2018). *The United Nations Convention on the Rights of the Child*. United Kingdom: UNICEF.

Uswatul, H., & Suparno, S., (2018). Method of Sex Learning for Children 5-6 years. *Advances in Social Science, Education, and Humanities Research, Proceedings of the International Conference on Special and Inclusive Education (ICSIE 2018)*. DOI: 10.2991/icsie-18.2019.60